

Nezralé percepce, co ovlivňují a jak se dají rozvíjet v předškolním věku???

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

ZRAKOVÁ SYNTÉZA A ANALÝZA

Projevy u dětí:

- nemá zájem o puzzle
- nemá zájem o složitější skládky, stavebnice – nedokáže stavět podle předlohy
- potíže s obrázky, které má překreslit nebo dokreslit (nedokáže si uvědomit jednotlivé části)

Možné důsledky ve škole:

- pomalejší osvojování písmen, jejich zapamatování, častější záměny
- obtíže v matematice – aritmetice i geometrii
- potíže v naukových předmětech (práce s mapou)

Vhodné činnosti na rozvoj

- skládky, později možno využít pohledy – nejprve obrázky rozdělené na polovinu, postupně počet částí zvyšovat
- skládání puzzle, skládání kostek
- práce s mozaikami – podle předlohy
- práce se stavebnicemi
- pracovní listy zaměřené na rozvoj zrakové analýzy a syntézy
- dokreslování obrázků
- překreslování obrazce zakresleného v síti

ZRAKOVÉ ROZLIŠOVÁNÍ

Projevy u dětí:

- nemá v oblibě obrázky s vyhledáváním rozdílů
- podobné předměty považuje za stejné
- zrcadlení písmen (!!! v předškolním věku však často spojené s neznalostí tvarů a polohou písmen)

Možné důsledky ve škole:

- záměny písmen lišících se detailem, písmen – m,n,k,h; číslic 3,9,4,7; operačních znaků v matematice
- obtížné rozlišení hornodolního postavení t, j, b, p, 6, 9
- obtížné rozlišení pravolevého postavení
- pomalejší osvojování písmen, jejich zapamatování
- pomalejší čtení se zvýšenou chybovostí

- počítání prvků a vytváření skupin s určitým počtem (při nástupu do školy by mělo dítě zvládnout napočítat do 6)
- rozkládat počet na 2 skupiny (kuželky, člověče nezlob se, karty, domino)

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

Možné důsledky ve škole:

- chybné rozlišování zvuků, výšky, hloubky a délky tónů, jednotlivých hlásek, slabik a slov
- narušena schopnost sluchové analýzy a syntézy (skládání a rozkládání slov), sluchové orientace
- oslabena sluchová paměť – komplikuje učení prostřednictvím sluchové cesty
- obtíže v písemném projevu – specifická chybovost (psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, délky samohlásek)

Vhodné činnosti na rozvoj

- naslouchání delších pohádek a příběhů
- lokalizace zvuku – dítě má zavázané oči, určuje odkud zvuk přichází (šustění papíru, cinkání klíčů, zvonek.....)
- hledání schované ozvučené věci (např. budíku)
- poznávání zvuků (např. hudebních nástrojů, rozlišování počtu zvuků vydávaných nástroji)
- hra na tichou poštu
- rozlišování podobně znějících slov (např.: „plam – pram“) - rozpoznat stejné x různé
- rozlišování hlásek ve dvojicích podobných slov
- vyhledávání a tvoření rýmů
- určení počtu slov ve větě
- rozkládání slov na slabiky, určení počtu slabik ve slově
- slovní kopaná (dítě určí poslední slabiku ve slově, najde slovo, které danou slabikou začíná, později určuje pouze hlásku, kterou slovo končí a najde slovo, které danou hláskou začíná)
- hledání slov podle počáteční hlásky, hra typu: je to velké, hnědé zvíře, začíná na hlásku M
- hra: tleskni, když uslyšíš dané slovo
- hra: všechno lítá, co peří má
- učení se básniček, písniček
- hra: Přijela babička z Ameriky a vybalila si kufr. Z kufru vyndala bačkory. Další, kdo bude na řadě, zopakuje a přidá další věc – Z kufru vyndala bačkory a svetr. Třetí žák slova zopakuje a přidá další: Bačkory, svetr a deštník. Při pokračování hry se řada slov rozšiřuje, slova si žák pamatuje v pořadí, jak byla řečena. Je vhodné volit námětové skupiny: např. hračky, zvířata, jídlo, sportovní potřeby, ...
- rozvíjení vět – stanovíme holou větu, např. „Mirek si hraje“. Každý má za úkol přidat jedno slovo, rozvinout větu: Mirek si hraje s míčem. Mirek si hraje s fotbalovým míčem. Mirek si hraje venku s fotbalovým míčem.
- opakování řady slov, vět
- předávání zpráv
- rytmická cvičení, rytmizování s hudebními nástroji, zpívání

DOPORUČENÁ LITERATURA

PRACOVNÍ SEŠITY A PUBLIKACE:

BEDNÁŘOVÁ, J.: CO SI TUŽKY POVÍDALY. PRAHA, NAKL. EDIKA 2018

BEDNÁŘOVÁ, J.: JAK SE PASTELKY UČILY KRESLIT. PRAHA, NAKL. EDIKA 2018

Vhodné činnosti na rozvoj:

- prohlížení obrázkových knížek, pojmenovávání obrázků
- vyhledávání daného prvku v obrázku
- při navlékání korálků hledáme 2 shodné (barvou, tvarem, velikostí)
- při práci se stavebnicí hledáme 2 shodné díly, všechny shodné kostky
- vkládání tvarů do shodných otvorů
- vyhledávání stejných dvojic
- loto – přikládání obrázků na šablonu
- vyhledávání daných prvků ve složitějším obrázku
- PL s vyhledáváním jednoho tvaru v řadě lišících se obrázků
- PL s přiřazováním objektu a stínu
- PL s vyhledáváním lišícího se obrázku horizontálně či vertikálně
- PL s vyhledáváním shodných a neshodných dvojic

PROSTOROVÁ ORIENTACE

Vhodné činnosti na rozvoj:

- vycházky, výlety, povídání si, kudy jsme šli, co jsme cestou viděli
- práce se stavebnicemi
- orientace na vlastním těle ve spojení s pojmy nahoře, dole
- vyhledávání objektů v místnosti
- ukaž pravou rukou levé koleno,...
- polož hračku vlevo, nahoru, pod, nad,....
- vyhledávání objektů v obrázku
- rukodělné činnosti, skládky z papíru, nalepování útržků papíru
- oblékání, sebeobsluha (teď pravou botu,...)
- hledat cesty v jednoduchých bludištích
- hra na obchod – fronta, řazení
- kresebný diktát

PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY

Možné důsledky ve škole:

- obtížné chápání pojmů stejně, více, méně
- obtížné osvojování číselné řady, vynechávání některých čísel
- nepřesné určení počtu předmětů
- nevytvoření skupiny o daném počtu

Vhodné činnosti na rozvoj

- dostatek manipulativních činností spojených s verbálními podněty
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, grafomotoriku, vizuomotoriku
- rozvíjet řeč, zrakové vnímání, prostorovou orientaci, orientaci v čase
- při hře budovat pojmy, které vedou k porovnávání, srovnávání
- řazení podle velikosti, nejmenší a největší

BEDNÁŘOVÁ, J.: MEZI NÁMI PŘEDŠKOLÁKY. PRAHA, NAKL. EDIKA 2018
BEDNÁŘOVÁ, J.: NA NÁVŠTĚVĚ U MALÍŘE. PRAHA, NAKL. EDIKA 2018
BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V.: DIAGNOSTIKA DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU. BRNO, COMPUTERPRESS, 2015
BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V.: ROZVOJ GRAFOMOTORIKY. JAK ROZVÍJET KRESLENÍ A PSANÍ. BRNO, COMPUTERPRESS
2006
KLENKOVÁ, J., KOLBÁBKOVÁ, H.: DIAGNOSTIKA PŘEDŠKOLÁKA. BRNO, MC NAKLADATELSTVÍ 2002
KUTÁLKOVÁ, D.: JAK PŘIPRAVIT DÍTĚ DO 1. TŘÍDY. PRAHA, GRADA 2015

Novotná, I.: Logopedická cvičení pro předškoláky. Praha, nakl. Edika 2018
Novotná, I.: Pracovní sešit předškoláka: Příprava dítěte na úspěšný start ve škole. Brno, ComputerPress 2011
Vančurová, E.: Bystrozraký Filip. Praha, nakl. Albatros 2013
Cvičebnice budoucího školáka. Nakl. Sun 2018
Moje první kniha předškoláka a prvňáka. Praha, nakl. Svojtka & Co. 2018
Než půjdu do školy. Nakl. Sun 2018
Šimonovy pracovní listy (1 – 26). Praha, Portál

DĚTSKÉ ČASOPISY:

Dráček, Mateřídouška, Pastelka, Méďa Pusík, Sluníčko aj.

ODKAZY NA WEB:

www.amosek.cz
WWW.CHYTRAOPICKA.CZ
WWW.PREDSKOLACI.CZ
www.ucimeseradi.cz